

MILLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 06.11.2010

Sayı: 10/7220

10/982

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

“Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Taşeron Şirketler Aracılığıyla İstihdam Edilen İşçilerin Sorunlarının Araştırılarak Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi” amacıyla Anayasamızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü’nün 104 üncü ve 105’inci maddeleri gereğince **Meclis Araştırması** açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1. ALİM İŞİK - KÜTAHYA
2. CEMALEDİN USLU - EDİRNE
3. OKTAY VURAL - İZMİR
4. HÜSEYİN YILDIZ - ANTALYA
5. DURMUŞALİ TORLAK - İSTANBUL
6. YILMAZ TANKUT - ADANA
7. HASAN ÖZDEMİR - GAZİANTEP
8. ATİLA KAYA - İSTANBUL
9. SÜLEYMAN NEVZAT KORKMAZ - ISPARTA
10. MİTHAT MELEN - İSTANBUL
11. AKİF AKKUŞ - MERSİN
12. ERTUĞRUL KUMCUOĞLU - AYDIN
13. NECATİ ÖZENSOY - BURSA
14. HASAN ÇALIŞ - KARAMAN
15. MUSTAFA KEMAL CENGİZ - ÇANAKKALE
16. BEHİÇ ÇELİK - MERSİN
17. KAMİL ERDAL SİPAHİ - İZMİR
18. ABDÜLKADİR AKCAN - AFYONKARAHİSAR
19. MUHARREM VARLI - ADANA
20. MEHMET SERDAROĞLU - KASTAMONU
21. SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN - HATAY
22. ŞENOL BAL - İZMİR
23. MEHMET ZEKÂİ ÖZCAN-ANKARA
24. SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU - TRABZON
25. RIDVAN YALÇIN - ORDU
26. MUSTAFA ENÖZ - MANİSA
27. BEYTULLAH ASİL - ESKİŞEHİR

GEREKÇE:

AKP'nin tek başına iktidarda bulunduğu son sekiz yıllık dönemde, uygulanan yanlış ekonomi ve istihdam politikaları neticesinde işsizlik giderek artmış ve bu işsizlik neticesinde üniversite mezunlarının bile razı edilmeye çalışıldığı **taşeron işçilik sistemi**, vatandaşlarımızın muhatap olduğu mevcut ekonomik sorunları daha da kronikleştirmiştir. "Kula kul olma" anlayışının hakim kılındığı ve bu statüde çalışan bir çok insanın onur ve haysiyetini kıran taşeron işçilik sistemi, uygulamada bir çok sorunlara neden olmaktadır.

Kamuda personel istihdamının tek tip sınava ve kariyer sistemine bağlandığı ve tavassut sisteminin önüne geçildiği bir istihdam politikası, özellikle AKP hükümetleri döneminde uygulamaya sokulan değişik istihdam modelleri ile yıpratılmış ve kamuda personel istihdamı adeta "yamalı bohça" ya çevrilmiştir. İktidar tarafından seçim dönemlerinde oy avcılığı için "vaat" ve "tehdit" unsuru olarak kullanılan taşeron işçilik sistemi, iktidarın bu amaçlarına ve yandaş şirketlerin kamuda istihdam edilen personel vasıtasıyla zenginleşmesine hizmet etmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 2. Maddesine göre uygulanan "**Alt İşveren**" veya kamuoyundaki yaygın kullanımıyla "**taşeron şirket uygulaması**"; asıl işverenler, yani kamu kurumları yönünden, ilave bir yatırım yapmadan kapasite artışının sağlanması, maliyetlerin düşürülmesi, iş mevzuatında sayıya bağlı olarak getirilen (iş güvencesi, özür, eski hükümlü veya terör mağduru çalıştırma, toplu işçi çıkarma, kantin açılması, emzirme odası ve kreş kurulması, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı bulundurma, spor tesisi kurma ve antrenör bulundurma vb.) yükümlülüklerin dışında yer alma gibi faydaları düşünülerek uygulanan, ancak uygulamada, Devletten gelir elde etmek için rant kapısı haline gelen bir sistem olmuştur.

Yasa koyucu, alt işverenin işçilerini yeterli derecede güvencede görmemesi nedeniyle, alt işverenin işçilerinin yasal haklarından dolayı asıl işvereni de hukuki olarak sorumlu tutmuştur. Ancak, uygulamada alt işverenlik objektif kriterlere bağlanmadığı için gerekli önlemler alınmamaktadır. İş güvenliği ve işten çıkarılma riskleri açısından istihdam edilen kadrolu işçilere sağlanan haklar taşeron firmalar aracılığıyla çalışan işçilere de sağlanmış olmasına rağmen, uygulamada sözleşmeden kaynaklanan hükümler ve sistemin doğasından kaynaklanan nedenlerle, bu haklar işçilerin elinden alınmaktadır.

Bir taşeron şirketi tarafından işçinin istihdamı, müşterisi (asıl işveren) ile yapılan anlaşmaya bağlı olduğundan bu anlaşmanın sona ermesi işçinin işten çıkarılması için "haklı sebep" olmakta ve işçi çıkarmayı kolaylaştırmaktadır. Ülkemizdeki yüksek işsizlik oranı nedeniyle, Üniversite mezunları taşeron şirketler vasıtasıyla istihdam edilmekte ve asgari ücret ile çalıştırılmaktadır. Kamunun istihdam maliyetlerini azaltmak için getirilen ve zamanla işçilerin sendikasılaştırılması, düşük ücretli çalıştırılması ve iş güvenliğinin yok edilmesi için bir araç haline alan taşeron işçilik sisteminin sınırlandırılması ve planlanması gerekmektedir. Taşeron (Alt İşveren) aracılığıyla sağlanacak hizmet alanlarını belirleyecek ve izin verecek bir komisyonun kurulması ve getirilecek idari para cezalarıyla, bu sektörde çalışan işçilerin haklarının yasal güvenceye kavuşturulması sağlanabilecektir.

Diğer yandan birçok kamu kurumu veya kuruluşunda hizmet alımı yapılan taşeron şirketlerin, iktidar partisine yakınlığıyla bilinen kişilere ait olması ve şirketlere alınacak işçileri AKP yöneticilerinin belirlemesi; uygulamada kurum çalışanlarını zora soktuğu gibi, kurum yöneticileri ile şirket yöneticileri ya da çalışanları arasında değişik sorunların yaşanmasına da neden olmaktadır. Örneğin, siyasi nüfuzla işe alınmış birçok şirket çalışanı, adeta kurum yöneticilerinin bile amiri gibi davranabilmektedirler.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, "Taşeron İşçilik Sisteminin" uygulamadaki sorunlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla "**Meclis araştırması açılması**" gerekli görülmektedir.